

V skladu s 60. e členom Zakona o osnovni šoli (Ur. l. RS, št. 81/06 UPB, 102/07, 107/10, 87/11 in 40/12 ZUJF, 63/2013 in 46/16 – ZOFVI-K) Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli; v nadaljnjem besedilu: ZOsn) ter v povezavi z Vzgojnim načrtom Osnovne šole Brežice je Svet zavoda na predlog ravnateljice šole sprejel na 12. redni seji dne 5. 7. 2023

PRAVILA ŠOLSKEGA REDA V Osnovni šoli Brežice

NAMEN PRAVIL

Na osnovi vzgojnega načrta šole in v sodelovanju strokovnih delavcev šole, učencev in staršev je šola natančneje opredelila in določila dolžnosti in odgovornosti učencev, načine zagotavljanja varnosti, pravila obnašanja in ravnanja, ukrepanje in postopke šole pri zagotavljanju varnosti učencev ter pri kršitvah pravil obnašanja in ravnanja, vzgojne ukrepe za posamezne kršitve pravil, odločanje o pravicah učencev, opravičevanje odsotnosti, organiziranost učencev, sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev.

OPREDELITEV POJMOV:

- a. Učenec je spolno nevtralen izraz za udeleženca ali udeleženko v učnem procesu, ki obiskuje pouk v Osnovni šoli Brežice in ni delavec šole.
- b. Mlajši učenec je učenec, ki še ni dopolnil 14 let.
- c. Starejši učenec je učenec, ki je že dopolnil 14 let.
- d. Učenec s posebnimi potrebami je učenec z odločbo pristojne institucije, s katero so ugotovljene in opredeljene posebne potrebe tega učenca.
- e. Kršitev je vsako ravnanje ali dejanje učenca, ki je v nasprotju z veljavno zakonodajo, s temi pravili ali z ostalimi akti šole. Kršitve razčlenjujemo s temi pravili na lažje, težje in najtežje.
- f. Postopek je proces, ki se začne z opredelitvijo kršitve in konča z vzgojnim ukrepom, ki je v skladu s temi pravili.
- g. Vzgojni ukrep je končni rezultat postopka, ki na zakonit in predvidljiv način določa odziv šole na ugotovljeno kršitev.

1. DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI

Dolžnosti učenca so, da:

- a. redno obiskuje pouk in izbirne predmete ter ostale načrtovane aktivnosti,
- b. v primeru odsotnosti sam pridobi informacije o šolskem delu in obveznostih,
- c. ravna v skladu s pravili šolskega reda,
- d. spoštuje pravice drugih učencev in delavcev šole, z upoštevanjem drugačnosti,
- e. v šoli in izven nje skrbi za lastno zdravje (učenci so primerno oblečeni in obuti glede na letni čas in prostor, v katerem bivajo) in varnost in ne ogroža zdravja in varnosti drugih,
- f. spoštljivo ravna s šolsko lastnino ter lastnino učencev in delavcev šole,
- g. skrbno prinaša šolske potrebščine,
- h. sodeluje v šolskih aktivnostih,
- i. izpolnjuje svoje učne in druge obveznosti,
- j. sodeluje pri urejanju šolske okolice in prepoznavnosti šole,
- k. v primeru lastne ogroženosti ali ogroženosti drugega o tem takoj obvesti

- strokovne delavce šole,
- I. upošteva Pravilnik o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v osnovni šoli. (po veljavnem pravilniku)

Učenec je odgovoren za dosledno izpolnjevanje svojih dolžnosti in kršitve zakonskih in šolskih predpisov, vključno s temi pravili.

Dolžnosti učiteljev so, da:

- a. v razred odhajajo točno in točno pričnejo s poukom,
- b. v razredu vzpostavijo pravila obnašanja,
- c. skrbijo za varnost učencev,
- d. dajejo pozitivni zgled učencem,
- e. na začetku izpolni dokumentacijo dela oddelka, preveri prisotnost učencev pri pouku,
- f. učitelji zapustijo učilnico po koncu šolske ure, pred tem poskrbijo, da učenci pospravijo učilnico (stoli, mize, tabla ...),
- g. skrbijo za informiranost vseh deležnikov v učnem procesu (učenci, učitelji, vodstvo, starši in ŠSS),
- h. opozarjajo na ustrezno higieno učencev,
- i. po pouku odpeljejo učence na kosilo oz. v garderobo,
- j. dežurajo po urniku oz. razporedu na vseh predvidenih dežurnih mestih,
- k. upoštevajo Pravilnik o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v osnovni šoli. (po veljavnem pravilniku)

Dolžnosti staršev so, da:

- a. skrbijo za zdrav razvoj svojega otroka, ga učijo, vzgajajo, materialno vzdržujejo in skrbijo za njegovo varnost,
- b. učenci in starši so dolžni razrednikom ali šolski svetovalni službi sporočiti resnične podatke o bivališču in telefonske številke, na katerih so dosegljivi v nujnih primerih, ter njihove morebitne spremembe,
- c. z zgledom in vzgojo poskrbijo, da so otroci primerno oblečeni, obuti in da nosijo čista oblačila, ter pazijo na osebno higieno otrok in na to, da so otroci primerno urejeni za šolsko delo,
- d. zagotavljajo nemoteno učenje otrok in poskrbijo, da njihovi otroci izpolnjujejo šolske obveznosti (pripravljenost na pouk, opravljanje domačih nalog, prinašanje šolskih potrebščin ipd.),
- e. redno sodelujejo s šolo, se zanimajo za otroka in spremljajo njegov napredek,
- f. starši seznanijo razrednika z izostanki otroka od pouka in ostalih šolskih obveznosti; odsotnost; opravičijo v skladu z zakonskimi določili,
- g. otroku jasno pokažejo, da se strinjajo s pravili šolskega reda in nasprotujejo njegovim kršitvam,
- h. s svojim ravnanjem izražajo spoštljiv odnos do učiteljev in ostalih delavcev šole ter ne posegajo v strokovno delo pedagoških delavcev,
- i. sodelujejo pri oblikovanju vzgojnega načrta šole,
- j. upoštevajo Pravilnik o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v osnovni šoli. (po veljavnem pravilniku)

2. NAČINI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI

2.1. PREVENTIVNO DELOVANJE

Nadzor na šolskem območju je organiziran z dežurstvom učiteljev in učencev. Učenci so dolžni upoštevati navodila nadzornih oseb.

Učencem zagotavljamo varnost:

- a. z doslednim izvajanjem predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu,
- b. z izvajanjem osnovnega preventivnega zdravstvenega programa,
- c. z izvajanjem prometno varnostnega programa.

Prometno varnostni program obsega:

- izvajanje učnega programa prometne vzgoje pri rednem pouku in v popoldanskem času (praktični del vožnje s kolesom v prometu),
- vsakodnevno osveščanje učencev o doslednem upoštevanju prometnih predpisov pri vključevanju v promet kot pešci, kolesarji ali kot vozači, s poudarkom na odgovornem vedenju,
- prikaz varnih dohodov do šole s prometno varnostnim načrtom na vseh vhodih v šolo in na podružnicah,
- obveščanje staršev o njihovi vlogi in odgovornosti pri vzgoji otrok za varno vključevanje v promet,
- urejanje prometa s prometno signalizacijo na vseh dohodih v šolo, omejitev dostopa vozil do šolske stavbe,
- drugo.

2.2. AKTIVNO DELOVANJE

- a. Z varovanjem in nadzorom vhodov v šolo in garderob učencev na predmetni stopnji in razredni stopnji, z doslednim zaklepanjem vrat v garderobah, z videonadzorom okolice šole,
- b. na šoli z dežurstvom učencev/učiteljev v času pouka na glavnem vhodu v šolo in na vhodu v razredno stopnjo,
- c. evidentiranje obiskovalcev ob vstopu v šolo,
- d. z oblikovanjem oddelkov in skupin učencev v skladu z veljavnimi normativi in standardi in z zagotavljanjem ustreznega števila spremljevalcev v različnih dejavnostih, v skladu z veljavnimi normativi in standardi in navodili za izvajanje učnih načrtov,
- e. z varovanjem šolskih objektov z alarmnim sistemom, povezanim z varnostno službo ter njihovimi dnevnimi in nočnimi obhodi.

Naloge dežurnih učencev

Dežurstvo učencev je organizirano na šoli ob glavnem in stranskem vhodu. Dežurni učenci morajo upoštevati navodila za dežurne učence. Razpored dežurstva določijo razredniki. Učenci z učnimi, vzgojnimi težavami ali dlje časa odsotni učenci (14 strnjenih dni ali več) ne dežurajo. (priloga)

Naloge dežurnih učiteljev

Učitelji so prisotni v učilnicah v času malice, na hodnikih v času odmorov ter po šesti šolski uri v spodnjem nadstropju in v jedilnici. (priloga)

Naloge dežurnih učencev v oddelku

Vsak teden so v oddelku določeni dežurni učenci oddelka. Njihova naloga je, da:

- a. ob pričetku ure javijo učiteljem odsotnost učencev,
- b. po vsaki učni uri očistijo tablo in uredijo učilnico,
- c. prinesejo malico in po njej pospravijo (ostanki morajo biti sortirani glede na vrsto odpadkov),
- d. obvestijo ravnatelja ali njegovega pomočnika, če učitelja več kot 10 minut po zvonjenju ni k pouku,
- e. skrbijo za urejenost učilnice in učitelja obveščajo o stanju v učilnici.

3. PRAVILA OBNAŠANJA IN RAVNANJA

Prihod in odhajanje učencev iz šole

Učence 1. razreda obvezno spremljajo do šole in izpred nje starši oz. druga oseba (stara nad 12 let), ki so jo za to pooblastili starši in o tem pisno obvestili šolo.

Starši so dolžni v pisni obliki sporočiti šoli seznam vseh oseb, ki lahko prevzamejo učenca izpred šole. Šolo so dolžni seznaniti z omejitvami, kot je prepoved približevanja učencu. Kadar učitelj dvomi, da je oseba, ki želi otroka prevzeti, do tega res upravičena, pri starših preveri upravičenost osebe do prevzema otroka. Šola ne sme izročiti učenca osebi, ki kaže vidne znake opitosti ali vpliva nedovoljenih snovi. Šola pokliče drugega starša ali zakonitega zastopnika, ki mora organizirati varno spremstvo učenca.

Učenci, ki se v šolo pripeljejo s kolesom, morajo imeti opravljen kolesarski izpit in po predpisih opremljeno kolo. Kolesa, skiroje parkirajo na določenem mestu za kolesa – zanje šola ne prevzema odgovornosti.

Po končanem pouku učenci zapustijo šolske prostore in odidejo domov.

Zadrževanje v šoli po končanem pouku ni dovoljeno.

Izjemni odhodi učencev med poukom

- Učenec lahko izjemoma zapusti šolo v času pouka, če za odhod pisno ali ustno zaprosijo njegovi starši.
- V primeru, da ima učenec v šoli zdravstvene težave, zapusti šolo v spremstvu odrasle osebe.
- Razrednik ali šolska svetovalna služba obvesti starše ter se z njimi dogovori o času in načinu odhoda učenca domov.
- Učitelj zabeleži odhod učenca v eAsistent.

Varstvo vozačev

- Učenci, ki odhajajo domov s šolskim prevozom, so lahko vključeni v varstvo vozačev – to je organizirano v skladu z urniki za posamezno skupino učencev.
- V času varstva vozačev se učenci lahko gibljejo le na površinah in v prostorih, ki jim jih določi učitelj.
- Učenci so dolžni upoštevati navodila učiteljev ali drugega zaposlenega.

- Razredniki ob začetku šolskega leta seznanijo učence s pravili obnašanja v času čakanja na prevoz in dostojnim obnašanjem pri vstopanju v avtobus, med vožnjo in izstopanjem in obnašanjem na avtobusnih postajališčih.
- Z voznimi redi avtobusov morajo biti seznanjeni učenci in njihovi starši. Vozni redi so objavljeni na šolski spletni strani in v publikaciji šole.
- Učenci, ki pridejo v varstvo vozačev, se morajo zgledati pri dežurnem učitelju, ki zabeleži njihov prihod.
- Učenci lahko le z dovoljenjem dežurnega učitelja zapuščajo prostor, ki je določen za varstvo učencev vozačev.
- Pred odhodom avtobusa se učenci vozači zberejo na dogovorjenem mestu in skupaj z dežurnim učiteljem odidejo na avtobusno postajališče.

Obnašanje med poukom

- a. Pouk poteka mirno pod vodstvom učiteljev in drugih strokovnih delavcev. Učenci so pri pouku prisotni, pripravijo potrebne pripomočke, poslušajo razlago, upoštevajo navodila in opozorila učiteljev ter po končani uri za seboj spravijo. Iz učilnice odidejo, ko jim učitelj to dovoli.
- b. Učenec, ki zamudi pouk, takoj odide v učilnico in se opraviči učitelju, dela pa ne moti.
- c. Med poukom ni dovoljeno žvečiti, jesti ali piti sladkih pijač.
- d. Učenci upoštevajo navodila učiteljev o pravilih v posamezni učilnici oziroma o načinih ravnanja s posameznimi predmeti.

Oblačila in obutev

- a. Učenci si v šoli (pri omaricah ali garderobah) sezujejo čevlje in se preobujejo v copate. Čevlje in vrhnja oblačila puščajo v garderobi, v garderobnih omaricah, na obešalnih stenah ali na policah. Učenci skrbijo za urejenost garderobe.
- b. Učenci so obvezno in povsod v copatih, če ni določeno drugače.
- c. Pri pouku športa so učenci oblečeni v športna oblačila in obuti v športne copate.
- d. Na športnih dnevih, ekskurzijah in drugih oblikah šolskih dejavnosti izven prostorov šole morajo biti učenci oblečeni in obuti v skladu z navodili učiteljev.

Mobilni telefoni in druge elektronske naprave

- a. V času šolskih in obšolskih dejavnosti ter med odmori (v nadaljevanju v šoli) je uporaba mobilnih telefonov in drugih elektronskih naprav prepovedana, razen v dogovoru z učiteljem za namene pouka. Učenci naprave prinašajo v šolo na lastno odgovornost, šola za njih ne odgovarja.
- b. Mobilne naprave hranijo učenci v garderobnih omaricah ali torbah.
- c. V nujnih primerih lahko učenci uporabijo šolski telefon.
- d. Zvočno in slikovno snemanje in fotografiranje učencev in delavcev šole brez njihovega soglasja je strogo prepovedano.

Čakanje na pouk

- a. Učenci razredne stopnje ob zvonjenju počakajo učitelje v učilnicah. Učenci predmetne stopnje ob zvonjenju počakajo učitelje v ali pred učilnicami.

Gibanje po šoli

- a. Učenci prihajajo v šolo 10 minut pred pričetkom pouka. Vozači imajo organizirano jutranje varstvo in varstvo vozačev.
- b. Pred poukom gibanje po šoli ni dovoljeno. Po pouku gredo učenci domov. Varstvo vozačev je zagotovljeno v za to določeni učilnici. Učenci predmetne stopnje na prevoz ali na nadaljevanje pouka čakajo v dogovorjeni učilnici. Če

želi čakajoč učenec zapustiti šolski prostor, mora imeti podpisano soglasje staršev ali skrbnika, za kar prevzema odgovornost otroka.

- c. Prvošolce starši pospremito do šole oziroma v skladu s 7. alinejo 87. člena (varstvo otrok) Zakona o pravilih cestnega prometa. Prevzemanje učencev iz šole je določeno v alineji Prevzemanje učencev iz šole v prvi triadi.
- d. Med odmori se učenci zadržujejo v učilnici ali na hodniku oz. drugje, po dogovoru z učiteljem.
- e. V telovadnico vstopajo učenci ob prisotnosti učitelja. Nanj počakajo pred vrati v telovadnico.
- f. V dopoldanskem času učenci ne zapuščajo šole, razen za potrebe pouka v skladu z dogovorom z učiteljem ali strokovnim delavcem.
- g. Odhajanje na WC med poukom ni dovoljeno, razen v primeru zdravniškega potrdila oz. dogovora s starši.

Gibanje staršev, obiskovalcev in najemnikov prostorov po šolski zgradbi

- a. Gibanje staršev, obiskovalcev in najemnikov prostorov po šolski zgradbi je omejeno.
- b. V učilnice lahko vstopijo starši in obiskovalci samo z dovoljenjem učitelja ali ravnateljice.
- c. Zaradi varnosti lahko ravnateljica gibanje dodatno omeji s posebnim sklepom.
- d. Najemniki uporabljajo s pogodbo določene prostore samo v dogovorjenem času.

Prehrana

- a. Hrano (malica, kosilo) učenci uživajo v učilnicah ali v jedilnici.
- b. Upoštevajo kulturo prehranjevanja. Po jedi pospravijo za seboj.
- c. Razvijajo spoštljiv odnos do hrane (učenec poje, kar vzame).

Skrb za lastnino in urejenost šole

- a. Za svoje stvari skrbijo in odgovarjajo učenci sami (denarnice, denar, telefoni in ostali vrednejši predmeti so zaklenjeni v omaricah ali jih učenci ne prinašajo v šolo).
- b. V šolskih in drugih prostorih, kjer se odvijajo šolske in obšolske dejavnosti, vsi učenci spoštujejo šolsko in tujo lastnino.
- c. Če učenci opazijo poškodbe na šolski opremi ali drugih pripomočkih, o tem obvestijo učitelje.
- d. Učenci ne smejo namenoma povzročiti škode na šolskem inventarju.
- e. Če učenec izgubi ključek od svoje omarice, sam poskrbi za novega ali plača zamenjavo ključavnice.

Skrb za čistočo

V šolskih prostorih in v sanitarijah učenci skrbijo za čistočo, varčnost s papirjem in vodo in se v njih ne zadržujejo po nepotrebnem.

Ravnanja v šolskem prostoru

Navodila za ravnanja v športni dvorani, učilnici tehnike, fizike, kemije, biologije in gospodinjstva, v jedilnici, knjižnici in pri organiziranih dejavnostih (na ekskurzijah in

izletih, v šoli v naravi, na športnih dnevih in pohodih ...) so opredeljena v prilogi.

Prepovedi in omejitve

Na območju šolskega prostora je prepovedano:

- a. vsako fizično in psihično nasilje nad učenci in delavci šole,
- b. fotografiranje, snemanje brez pisnega dovoljenja prisotnih staršev oz. skrbnikov,
- c. namerno uničevanje šolske lastnine ali lastnine drugih učencev in delavcev šole,
- d. kajenje (cigareti, elektronske cigarete, uparjevalniki, grelne cigarete, fuge – snus ...), uživanje alkoholnih in energijskih pijač ter drugih drog in posedovanje le-teh,
- e. prinašanje nevarnih igrač ali predmetov,
- f. uporaba pirotehničnih in drugih sredstev, ki lahko ogrožajo zdravje ali življenje.

4. KRŠITVE

Vsak strokovni delavec je dolžan ukrepati pri zagotavljanju varnosti učencev in kršitvah pravil obnašanja ter ravnanja. Pozoren mora biti tudi na morebitne poškodbe učencev (pridobljene v času pouka oz. izven tega časa), bolezenske znake, stiske ...

Za kršitev se šteje vsako ravnanje ali dejanje učenca, ki je v nasprotju s pravili šolskega reda, ostalimi akti šole ali veljavno zakonodajo. Kršitve delimo na lažje, težje in najtežje. Pri razvrščanju kršitev si pomagamo s prilogo A tega pravilnika.

5. POSTOPKI IN UKREPI V PRIMERU KRŠITEV

V primeru ugotovljenih kršitev šolskega reda in ostalih pravil, ki jih ima šola, lahko šola sproži ustrezne postopke in ustrezno ukrepa proti kršitelju. Pri tem mora dosledno upoštevati naslednja načela:

- a) Učencu se ne sme izreči ukrepa, s katerim bi bile kršene njegove zakonite pravice.
- b) Spore je potrebno najprej reševati na miren način.
- c) Načelo postopnosti: proti kršitelju, pri katerem je bila prvič ugotovljena kršitev, mora šola uvesti postopek, ki vodi od najmilejšega predvidenega ukrepa. V primeru nadaljnjih kršitev se ukrepi stopnjujejo.
- d) Kršitev mora biti ugotovljena brez razumnega dvoma. V nasprotnem primeru šola proti kršitelju ne sme ukrepati.
- e) Načelo sorazmernosti: izrečeni ukrep mora biti sorazmeren s težo kršitve.
- f) Načelo individualizacije: pri izbiri postopka in izreku vzgojnega ukrepa je potrebno upoštevati vse subjektivne in objektivne okoliščine primera.
- g) Načelo kontradiktornosti: kršitelju je potrebno omogočiti izjavo o kršitvenem dejanju ali dogodku in o izjavah nasprotne strani.
- h) Proti kršitelju se v isti zadevi lahko ukrepa samo enkrat.

- Otrok do dopolnjenega štirinajstega leta ne odgovarja za škodo in najtežje kršitve, razen če se dokaže, da je bil ob povzročitvi škode zmožen razsojati. Za nastalo škodo odgovarjajo starši ali zakoniti skrbniki.
- Mladoletnik z dopolnjenimi štirinajstimi leti odgovarja po splošnih pravilih o odgovornosti za škodo ter z vidika mladoletnikove kazenske odgovornosti.

POSTOPANJE V PRIMERU KRŠITEV

1. Pogovor učitelja/zaposlenega na šoli z učencem in obveščanje razrednika.
2. Pogovor razrednika z učencem in obvestilo staršem.
3. Pogovor razrednika s starši.
4. Vključitev svetovalne službe.
5. Pogovor svetovalne službe, razrednika, vodstva šole in učenca s starši.
6. Vključitev zunanjih institucij.

6 OPRAVIČEVANJE ODSOTNOSTI

Odsotnost od pouka

- Starši morajo ob vsakem izostanku učenca v petih delovnih dneh sporočiti šoli vzrok izostanka.
- Če šola ni obveščena o vzroku izostanka v petih delovnih dneh od prvega dne izostanka dalje, obvesti starše o izostanku učenca in jih pozove, naj izostanek pojasnijo.
- Kadar učenec izostane zaradi bolezni več kot 5 šolskih dni, lahko razrednik zahteva uradno zdravniško potrdilo o opravičenosti izostanka, ki mora biti opremljeno z žigom izvajalca zdravstvene dejavnosti in podpisom.
- Če razrednik dvomi o verodostojnosti opravičila, obvesti o tem starše oziroma zdravnika, ki naj bi opravičilo izdal.
- Če ugotovi, da je opravičilo lažno, izostanka ne opraviči in ukrepa v skladu s temi pravili.
- Učitelj lahko zaradi neprisotnosti učenca pri pouku zabeleži, da izostanek ni opravičen.

Napovedana odsotnost

- Učenec lahko izostane od pouka, ne da bi starši sporočili vzrok izostanka, če njegov izostanek vnaprej napovejo; izostane lahko največ pet dni v šolskem letu.
- Starši pisno zaprosijo za odsotnost od pouka v strnjeni obliki nad tremi dnevi. Ravnatelj lahko na željo staršev iz opravičljivih razlogov dovoli učencu izostanek od pouka.
- Učitelj ali drug delavec, ki pripravlja tekmovanje ali srečanje učencev, obvesti razrednika o udeležbi in odsotnosti učencev, preden odidejo učenci na srečanje ali tekmovanje.
- Za udeležbo oz. odsotnost učenca mora predhodno pridobiti soglasje staršev.

Oprostitev sodelovanja iz zdravstvenih razlogov

- Učenec je iz zdravstvenih razlogov lahko oproščen sodelovanja pri posameznih oblikah vzgojno-izobraževalnega dela v šoli.
- Starši morajo predložiti razredniku mnenje in navodilo zdravstvene službe. Razrednik o tem obvesti učitelje oziroma druge sodelavce, ki izvajajo pouk ali druge dejavnosti šole; v eAsistent vpiše čas trajanja oprostitve.
- Učenec, ki je oproščen sodelovanja pri posamezni uri pouka, mora tej uri prisostvovati in opraviti naloge, ki ne ogrožajo njegovega zdravstvenega stanja in jih sme opravljati v skladu z navodili zdravstvene službe.
- Če učenec zaradi zdravstvenih razlogov ne more opravljati nobene naloge, šola zanj organizira nadomestno dejavnost.

Odhod učenca od pouka:

- Učenec lahko zapusti šolo (zaradi slabega počutja), a le takrat, ko o svoji nameri obvesti razrednika (učitelja, svetovalno službo ...), ki o odsotnosti obvesti starše učenca.
- Ob nenadni in nenapovedani odsotnosti učenca v času pouka, o kateri ni obveščen učitelj in razrednik, šola obvesti starše takoj, ko ugotovi, da učenca ni pri pouku.
- Učenec lahko zapusti skupino na organiziranih dnevih dejavnosti s pisnim opravičilom staršev.

Izjema:

Ne glede na določbe teh pravil se lahko v izjemnih primerih in po proučitvi vseh okoliščin ravnatelj v sodelovanju z razrednikom in svetovalno službo odloči, da se izostanek učenca ne bo obravnaval kot neopravičeni izostanek, če oceni, da je vzrok izostanka take narave, da učenec potrebuje pomoč oziroma svetovanje.

7 ORGANIZIRANOST UČENCEV

Oddelčna skupnost

Oddelčna skupnost je temeljna oblika organiziranosti učencev enega oddelka. Učenci pri urah oddelčne skupnosti skupaj z razrednikom obravnavajo posamezna vprašanja iz življenja in dela svoje skupnosti in šole ter oblikujejo predloge in pobude za boljše delo in razreševanje problemov, in sicer:

- obravnavajo učni uspeh v oddelku in organizirajo medsebojno pomoč pri učenju,
- si pomagajo z učnimi gradivi v času odsotnosti,
- oblikujejo predloge za pohvale, priznanja in nagrade učencem v oddelčni skupnosti,
- organizirajo različne oblike dežurstva v skladu s sprejetim hišnim redom in dogovorjenim letnim načrtom dežurstev,
- opravljajo druge naloge, za katere se dogovorijo.

Skupnost učencev

Za uveljavljanje svojih pravic in interesov se oddelčne skupnosti preko svojih predstavnikov povezujejo v skupnost učencev šole. Učenci oddelčne skupnosti volijo v

skupnost učencev šole dva predstavnika oddelka (stalno sodelujočega in njegovega namestnika v času odsotnosti). Skupnost učencev šole sprejme letni program dela in opravlja naslednje naloge:

- zbira pripombe in predloge oddelčnih skupnosti v zvezi s programom interesih dejavnosti, prireditev in drugih dejavnosti, ki jih organizira šola,
- informira učence o svoji dejavnosti,
- načrtuje in organizira skupne akcije (zbiralne, solidarnostne akcije ipd.),
- predlaga izboljšave bivalnega okolja
- in sodeluje pri uresničitvi idej,
- oblikuje predloge za pohvale, priznanja in nagrade učencem,
- opravlja druge naloge, za katere se dogovorijo učenci.

Skupnost učencev šole ima mentorja, ki ga imenuje ravnatelj izmed strokovnih delavcev šole.

Šolski parlament

Učenci lahko uresničujejo svoje pravice tudi v šolskem parlamentu, ki ga sestavljajo učenci, izvoljeni v skupnosti učencev šole.

Predlogi, mnenja in pobude učencev

Predloge, mnenja in pobude, ki jih oblikujejo učenci na šolski skupnosti, lahko posredujejo:

- učiteljskemu zboru,
- svetu staršev,
- svetu zavoda.

Učenci pa lahko posredujejo mnenja in pripombe tudi anonimno v nabiralnik šolske skupnosti.

8 SODELOVANJE PRI ZAGOTAVLJANJU ZDRAVSTVENEGA VARSTVA UČENCEV

Zdravstveni pregledi

Šola mora sodelovati z zdravstvenimi zavodi pri izvajanju zdravstvenega varstva učencev (zlasti pri izvedbi obveznih zdravniških pregledov za otroke, vpisane v 1. razred, in rednih sistematičnih zdravstvenih pregledih v času šolanja).

Zobozdravstvena preventiva in učenje pravilnega čiščenja ter nege zob

Učenje pravilnega čiščenja in nege zob izvaja medicinska sestra.

V šolski zobni ambulanti se opravljajo sistematski pregledi zob.

Zobozdravnik in asistent ter preventivna sestra se z izvajanjem vsebin zdravstvene vzgoje lahko vključujejo neposredno v pouk.

Na področju zdravstvenega varstva učencev sodeluje šola s starši tako, da jih:

- obvešča o zdravstvenih pregledih in cepljenjih učencev,
- razrednik posebej obvesti in pridobi njihova pisna soglasja za vse posebne zdravstvene preglede, ki jih namerava zdravstvena služba organizirati v šoli in niso v predpisanem programu,
- razrednik obvesti, če učenec odkloni sodelovanje pri predpisanem zdravstvenem pregledu ali cepljenju.

V primeru epidemij ali nalezljivih bolezni:

- šola obvešča starše o raznih epidemijah in ob tem izda tudi ustrezna navodila,

- so starši, katerih otrok ima nalezljivo bolezen, dolžni o tem obvestiti šolo (po potrebi pridobijo mnenje zdravnika glede nadaljnjih ukrepov).

9 KONČNE DOLOČBE

1. Pravila šolskega reda sprejme svet zavoda na predlog ravnateljice, ki si predhodno pridobi mnenje učiteljskega zbora in sveta staršev.
2. Spremembe in dopolnitve pravil šolskega reda se sprejemajo in dopolnjujejo po postopku, kot je bil sprejet akt. Vsebino pravil objavi šola na svoji spletni strani.
3. S 5. 7. 2023 prenehajo veljati pravila šolskega reda, ki so bila v veljavi od 29. 6. 2016.
4. Pravila šolskega reda se uporabljajo od 6. 7. 2023 dalje pod številko 71/2023-1

10. PRILOGE

1. Pravila ravnanj za šolski prostor:

- športna dvorana, telovadnica, balon,
- učilnica tehnike, fizike, kemije in biologije, gospodinjstva,
- jedilnica, knjižnica ...

2. Pravila ravnanj za organizirane dejavnosti:

- ekskurzije, športni dnevi, pohodi, šole v naravi in tabori ...

PRILOGE

PRAVILA

o ukrepanju, ravnanju in obnašanju v šolskem prostoru.

Pravila so oblikovana zaradi varnosti učencev v posameznem prostoru.

ŠOLSKA TELOVADNICA in ŠPORTNA DVORANA ter BALON

Splošna navodila

- V šolsko telovadnico in športno dvorano se med odmori ne hodi in se v njej ne zadržuje.
- Plezanje ali obešanje po lestvah, letvenikih, vrveh, plezalni steni ... brez nadzora ni dovoljeno.
- Vstop v te prostore med učno uro ni možen.
- Ob odhodu iz garderobe zadnji učenec ugasne luči in zapre vrata.
- V šolski telovadnici, športni dvorani in na igrišču učenci ne smejo biti brez nadzora.

Telovadno orodje

- V telovadnici mora biti pregledano in popravljeno telovadno orodje, da ne bi prišlo do nezgode.
- Vsako okvaro orodja med šolskim letom je treba javiti hišniku, medtem časom pa se takšno telovadno orodje ne sme uporabljati.
- Učitelji morajo pri vajah skrbeti za varno izvedbo tako, da učenca varujejo sami ali s pomočjo učencev.

Vstop v telovadnico

- Učenci pred pričetkom ure športne vzgoje počakajo na učitelja športne vzgoje pred vhomom v telovadnico.
- Učenci razredne stopnje pridejo v telovadnico skupaj z razredničarko.
- V garderobi odložijo obleko in se preoblečejo v športno opremo.

Pripravljenost na športno vzgojo obsega:

- ustrezno obutev: copate z gumijastimi podplati ali športne copate, ki so namenjeni le za športno vzgojo v telovadnici; športne copate in drugo športno opremo shranijo učenci PS v svojih omaricah, učenci RS pa v svojih torbicah;
- ustrezna oblačila: majico in kratke hlače; če je hladneje kot 10° C, pa trenirko; ustrezno urejene lase (daljši lasje so speti);
- nakita in dragocenosti ter telefonov učenci ne nosijo k športni vzgoji.

Zaključek športne vzgoje

- Po končani uri športne vzgoje se učenci preoblečejo v druga oblačila. Po dogovoru z učiteljem imajo možnost uporabe prhe.
- Učenci po končani uri ŠV pospravijo vse rekvizite, ki so jih pri uri uporabljali – če tako narekuje vzgojno-izobraževalni proces.

UČILNICA FIZIKE, KEMIJE, BIOLOGIJE

- Učitelj (ali laborant) mora učence pravočasno ustrezno poučiti o nevarnostih, ki so značilne za pouk posameznega predmeta (npr.: kemikalije), in o možnih posledicah, do katerih lahko pride pri nepravilnem, nepazljivem, neodgovornem ali malomarnem delu.
- Učitelj in laborant morata biti temeljito pripravljena na pouk. Upoštevati morata varnostna navodila. Pred izvedbo učne ure morata preveriti, ali je laboratorijska oprema, ki jo nameravata uporabiti pri uri, primerna za uporabo.

- Posebno skrbno je treba nadzirati lahko vnetljive snovi in oksidante, da bi preprečili požar. Pri delu, kjer nastajajo zdravju škodljivi plini, mora biti zagotovljeno ustrezno zračenje prostora.
- Vse nevarne kemikalije, kužnine, nevarni pripomočki in naprave morajo biti varno shranjeni v zaklenjenih omarah ali prostorih. Učencem mora biti dovoljen in omogočen dostop do njih samo pod nadzorom učitelja ali laboranta.
- Učitelj, laborant in učenci morajo pri delu, pri katerem je povečana nevarnost za zdravje in poškodbe, obvezno uporabljati osebno varovalno opremo (npr.: zaščitna očala, rokavice ...).

UČILNICA ZA GOSPODINJSTVO

Pravila za učence:

Učenci ne vstopajo v učilnico gospodinjstva brez dovoljenja učitelja.

V učilnici se ravna po navodilih učitelja:

- posodo jemljejo iz omaric le z učiteljevim dovoljenjem,
- štedilnik in druge pripomočke vklopljajo le po navodilih,
- previdni so pri delu z ostrimi predmeti,
- roke si umivajo le pri umivalniku,
- posodo pomivajo v pomivalnem koritu,
- odpadke sortirajo in jih odlagajo v namenske posode.

Pri praktičnem delu upoštevajo naslednja pravila:

- uporabljajo zaščitno obleko,
- z razkužilom očistijo delovno površino
- pregledajo navodila za delo,
- pripravijo pripomočke in živila,
- delajo le po navodilih,
- pospravijo za seboj.

UČILNICA ZA RAČUNALNIŠTVO

Pravila za učence:

- učenci vstopijo v učilnico le ob spremstvu odgovornega učitelja,
- delajo po navodilih in uporabljajo samo predvideno programsko opremo,
- v nastavitve računalnika posegajo le z dovoljenjem učitelja,
- vsako nepravilnost v delovanju računalnika takoj javijo.

V računalniški učilnici učenci ne malicajo.

Ob individualnem obisku učilnice se učenci vpišejo v pripravljeni obrazec.

Računalniška učilnica mora biti takrat, kadar v njej ne poteka pouk ali druga aktivnost, zaklenjena.

Ukrepi:

Učenca, ki ne ravna v skladu z navodili učitelja, se opomni.

Učencu se prepove delo na računalniku, če se kljub opozorilom in pogovorom z razrednikom še vedno neprimerno vede.

V primeru hujših poškodb računalniške opreme se naredi zapisnik nastale škode. Starši so dolžni poravnati škodo, ki je namerno povzročena.

UČILNICA TEHNIKE IN TEHNOLOGIJE

Pravila:

- V učilnici oziroma delavnici se morata vzdrževati red in snaga.
- Pri delu (ko odletavajo delci, se praši, se zgoščujejo hlapi ...) učenci obvezno uporabljajo varnostna očala in masko.
- Pri strojih delajo vedno pod nadzorstvom učitelja.
- Strojno orodje mora imeti zaščitne naprave.
- Čiščenje stroja opravljajo le takrat, ko ta miruje.
- Ko je stroj v pogonu, se ne sme od njega odstraniti tisti, ki dela z njim. Če mora stopiti stran, stroj izključi in odide, ko se ta ustavi.
- Pri delu z električnimi napravami je treba uporabljati orodje z izoliranimi ročaji in se strogo držati varnostnih predpisov.
- Dela z lahko vnetljivimi materiali opravljajo učenci na določenem mestu, ki ne sme biti blizu grelnih naprav in delovnih mest.
- Za spravljanje strupenih in jedkih snovi in delo z njimi se določi poseben prostor.
- V vsaki učilnici oziroma delavnici mora biti gasilni aparat.
- V vsaki delavnici je omarica za prvo pomoč.
- Za varnost učencev pri pouku je odgovoren učitelj tehnike in tehnologije.
- Z varnostnimi predpisi učitelj seznanja učence in poskrbi za njihovo izvajanje.
- Učenci so dolžni po delu očistiti svoje delovno mesto.

ŠOLSKA KNJIŽNICA

Izposoja knjižničnega gradiva na dom

Uporabniki knjižnice si lahko izposojajo gradivo na dom ali v čitalnico.

Odnos do knjižničnega gradiva

S knjižničnim gradivom uporabniki skrbno ravnajo.

Odtujeno, izgubljeno ali zelo poškodovano gradivo (manjkajoče strani, strgani listi, veliko počekanih strani, uničeni hrbti, uničen knjižni blok ...), knjižničar izloči in odpiše. Učenec mora zanj plačati odškodnino (po ceniku) ali ga nadomestiti z enako ali z novo enoto (vsebinsko enakovredno), katere vrednost je enaka izgubljeni, odtujeni ali poškodovani enoti.

Pravila obnašanja v prostorih knjižnice

V knjižnici učenec:

- ne uživa hrane, se ne lovi ali skriva, ne vpije, ne teka;
- ne uničuje knjižničnega gradiva;
- lahko bere, piše referate, se uči, piše domačo nalogo, uporablja računalnik, najde svoj mir;
- šolsko torbo odloži (pri vhodu v knjižnico) na prostor, ki je za to določen.

Uporaba računalnikov

Učenec lahko uporablja računalnike za iskanje gradiva in informacij na internetu.

Učenec ne sme uporabljati računalnika za IRC igrice, obiskovanje spornih strani na internetu, vnašanje osebnih podatkov itd.

Učenec, ki zlorabi pravila, je najprej opozorjen. Če jih krši večkrat, izgubi pravico do uporabe računalnika nekaj dni. O tem je obveščen tudi razrednik.

EKSKURZIJE, ŠPORTNI DNEVI, POHODI

Organizator (ekskurzije, športnega dne ali drugega dne s posebno vsebino z ekskurzijo, tabora) izdelava načrt dejavnosti in v njem predvidi morebitne nevarnosti in ukrepe za preprečevanje nezgod. Načrt lahko izdelava na osnovi delnih načrtov, ki jih pripravijo posamezni učitelji ali vodniki. Pred začetkom dejavnosti mora načrt odobriti ravnatelj. Po končani dejavnosti morajo spremljevalci podati pisno analizo ekskurzije, športnega dneva ali ostalih dni s posebno vsebino (če je bila vključena ekskurzija), tabora.

Načrt dejavnosti mora vsebovati vsaj:

- namen in potek dejavnosti,
- opis relacije s časi odhodov, prihodov in morebitnih nastanitev,
- poimenski seznam udeležencev – učencev in spremljevalcev,
- ukrepe za varno izvedbo dejavnosti,
- seznanitev staršev,
- pripravo učencev in njihove obveznosti,
- pravila obnašanja,
- sankcije (vzgojni ukrepi),
- plačilo.

Vodja mora udeležencem, spremljevalcem, učencem in staršem posredovati ustrezna navodila.

- Spremljevalci morajo biti razporejeni tako, da so vsi učenci pod nadzorom. Učitelji spremljevalci naj bodo, če je le mogoče, razporejeni tako, da spremljajo tiste učence, ki jih poznajo.
- Na pohodih morajo biti spremljevalci razporejeni na začetku in na koncu skupine učencev.
- V vozilih (v avtobusu, vlaku) mora imeti vsak svoj sedež, med vožnjo morajo sedeti, ne smejo se sklanjati skozi okna. V vlaku je treba preprečiti prehajanje učencev iz vagona v vagon. Na postajališčih in peronih je treba poskrbeti za varno čakanje in gibanje.
- Pri postankih vozil je treba zagotoviti varen izstop. Praviloma najprej izstopi spremljevalec in zagotovi varen izstop učencem (zaradi nevarnosti drugih vozil ipd.).
- Učenci naj se izogibajo vozilom (tudi stoječim), psom in drugim živalim (tudi zaradi nevarnosti stekline), naj ne trgajo sadežev in rastlin (tudi zaradi morebitne strupenosti).
- Učence je treba opozoriti, da na ekskurzije ne prinašajo rezilnih in drugih predmetov, ki bi utegnili biti nevarni.
- V gostiščih je treba preprečiti naročanje in konzumiranje alkoholnih pijač.
- Spremljevalci se morajo pred ekskurzijo pozanimati, ali imajo učenci težje zdravstvene težave (npr.: astmatiki, srčni bolniki, epileptiki, ...).
- V primeru nezgode ali bolezni so spremljevalci dolžni poskrbeti za ustrezno zdravniško intervencijo in o tem čim hitreje obvestiti starše. Tudi v takem primeru mora vsaj eden od spremljevalcev ostati pri skupini učencev.
- Spremljevalci med potekom dejavnosti ne smejo zapuščati skupine. V izjemnih primerih, ko je to zaradi višje sile nujno, morajo za zavarovanje svoje skupine zadolžiti ostale spremljevalce.

ŠOLA V NARAVI, TABORI

Za varnost pri izvedbi šole v naravi so odgovorni: ravnatelj, pomočnika, učitelji in vaditelji, ki sodelujejo, ter medicinsko osebje.

RAVNATELJ je dolžan priskrbeti zadostno število usposobljenih učiteljev in vaditeljev.

Če je šola v naravi v odročnih krajih, ravnatelj odredi sposobnega pedagoškega vodjo.

PEDAGOŠKI VODJA mora biti učitelj, ki obvlada elemente, s katerimi se učenci srečujejo v šoli v naravi.

Pedagoški vodja organizira odhod in vrnitev.

Naloge pedagoškega vodje na terenu:

- poskrbi, da bodo vnaprej opravljene in zavarovane vse predvidljive nevarnosti na vadbišču,
- preveri predznanje učencev,
- preveri, če ima vsaka skupina priročno sredstvo za reševanje oziroma nudenje prve pomoči,
- odloča o primernosti vremenskih razmer za vadbo,
- odloča o trajanju vadbe in pri tem upošteva, da ta ne traja več kot po dve uri dopoldne in popoldne,
- organizira predavanje o varnosti.

UČITELJ IN VADITELJ neposredno odgovarjata za varnost učencev, ki so jima zaupani. Varnost dosejata:

- s pravilnim metodičnim postopkom pri učenju (od lažjega k težjemu),
- s pravilno izbiro terena,
- s stalnim nadzorom pri pouku,
- z oceno primernosti vremenskih razmer (v dogovoru s pedagoškim vodjem),
- z redom pri pouku,
- z uporabo pripomočkov za reševanje v primeru nezgode.

SOODGOVORNI pri izvedbi so tudi:

- starši (primerna obleka, oprema, zdravje otroka),
- prevozniki (brezhibna vozila, primerna vožnja),
- oskrbniki objektov, kjer učenci bivajo (bivalni pogoji, hrana, pomoč) ter reševalne službe, če so potrebne.